Dosarul nr. 3rh-53/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – V. Ciumac
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru
Instanţa de recurs: Curtea Supremă de Justiție – T. Chișca-Doneva, N. Vascan, V. Burduh N. Craiu, M. Ghervas

# ÎNCHEIERE

23 decembrie 2020 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:
Preşedintele ședinței, judecătorul Tamara Chișca-Doneva
judecătorii Nina Vascan
Victor Burduh
Nicolae Craiu
Maria Ghervas

examinând cererea de revizuire depusă de către Vitalie Eremia, reprezentat de avocatul Sandu Grosu,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Vitalie Eremia împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la constatarea încălcării termenului legal de furnizare a informațiilor oficiale, obligarea furnizării informațiilor oficiale, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică,

împotriva deciziei din 17 iunie 2020 a Curții Supreme de Justiție, prin care s-a respins recursul depus de către Vitalie Eremia, reprezentat de avocatul Sandu Grosu, împotriva deciziei din 29 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La 02 mai 2019, Vitalie Eremia, reprezentat de avocatul Sandu Grosu, a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la constatarea încălcării termenului legal de furnizare a informațiilor oficiale, obligarea furnizării informațiilor oficiale, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că, la 02 aprilie 2019, prin intermediul cancelariei Comisiei Naţionale a Pieței Financiare a fost înregistrată cererea solicitantului de informație Vitalie Eremia, prin care a solicitat furnizarea informației despre starea Fondului pentru Privatizare „Exiton-Invest”, înregistrată de Camera Înregistrării de Stat la 29 septembrie 1995, cu nr. 10306381 care activează în baza Licenţei Comisiei de Stat pentru Piaţa Hârtiilor de Valoare (Licența nr. 43 din 05 octombrie 1995) şi a Ministerului privatizării şi administrării protecției de stat (Licența nr.55 din 12 octombrie 1995) şi a bonurilor patrimoniale investite de către fondatorii trustului.

Cererea privind accesul la informație a fost recepționată de către deținătorul informației Comisia Naţională a Pieței Financiare, la 02 aprilie 2019, și înregistrată sub nr. 8.

Cerințele respective au fost generate de faptul că, la 21 octombrie 1995, persoana fizică Vitalie Eremia, ca fondator al trustului, pe de o parte şi Fondul de Investiții pentru Privatizare „Exiton-Invest" a fost semnat contractul de instituire a trustului nr. 000186. Însă, de la data semnării contractului de instituire a trustului şi până la ziua adresării cererii Vitalie Eremia nu a fost informat niciodată despre soarta societății nominalizate, nu a fost invitat nici la o adunare a societății şi nu a primit niciun raport de activitate al societății.

Astfel, a apărut necesitatea de a stabili starea Fondului de Investiții pentru Privatizare „Exiton-Invest". Pentru a determina starea Fondului de Investiții pentru Privatizare „Exiton-Invest". La 02 aprilie 2019, în adresa Comisiei Naţionale a Pieței Financiare a fost expediată cererea privind accesul la informație în baza articolelor 11 și 16 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000.

Comisia Naţională a Pieței Financiare urma să examineze cererea și să elibereze un răspuns în termen de 15 zile lucrătoare. Însă, până la 23 aprilie 2019, solicitantul nu a primit răspuns complet cu privire la solicitările sale. Dealtfel, nu a primit nici înștiințare privind prelungirea termenului de prezentare a informațiilor solicitate cu 5 zile.

În atare circumstanțe, reclamantul Vitalie Eremia, reprezentat de avocatul Sandu Grosu, a solicitat:

- admiterea acţiunii;
- constatarea încălcării termenului legal de fumizare de către Comisia Naţională a Pieței Financiare a informațiilor oficiale;
- obligarea Comisiei Naţionale a Pieței Financiare să furnizeze informația despre starea Fondului pentru Privatizare „Exiton-Invest";
- încasarea din contul Comisiei Naţionale a Pieței Financiare în beneficiul său a sumei de 1 000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin încălcarea termenului legal de furnizare a informațiilor oficiale;
- compensarea din contul Comisiei Naţionale a Pieței Financiare în beneficiul său a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2 250 de lei.

La 20 august 2019, Vitalie Eremia, reprezentat de avocatul Sandu Grosu, a depus cerere de concretizare a acțiunii, conform articolului 60 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, prin care a solicitat:

- admiterea acţiunii;
- constatarea încălcării termenului legal de fumizare de către Comisia Naţională a Pieței Financiare a informațiilor oficiale;
- încasarea din contul Comisiei Naţionale a Pieței Financiare în beneficiul său a sumei de 1 000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin încălcarea termenului legal de furnizare a informațiilor oficiale;
- compensarea din contul Comisiei Naţionale a Pieței Financiare în beneficiul său a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2 250 de lei (f.d. 18).

Prin hotărârea din 19 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis parțial acțiunea depusă de Vitalie Eremia.

S-a constatat încălcarea termenului legal de prezentare de către Comisia Națională a Pieței Financiare a informațiilor oficiale.

S-a încasat din contul Comisiei Naționale a Pieței Financiare în beneficiul lui Vitalie Eremia suma de 200 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin încălcarea termenului de prezentare a informațiilor oficiale solicitate.

S-a încasat din contul Comisiei Naționale a Pieței Financiare în beneficiul lui Vitalie Eremia suma de 1 500 de lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică.

În rest, cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Eremia s-a respins ca neîntemeiată (f.d. 29, 32-35 recto-verso).

Prin decizia din 29 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Comisia Națională a Pieței Financiare.

S-a casat integral hotărârea din 19 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de Vitalie Eremia (f.d. 60, 61-69).

Prin decizia din 17 iunie 2020 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul depus de către Vitalie Eremia, reprezentat de avocatul Sandu Grosu, împotriva deciziei din 29 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 95-104).

La 30 octombrie 2020, Vitalie Eremia, reprezentat de avocatul Sandu Grosu, a depus la Curtea Supremă de Justiție cerere de revizuire a deciziei din 17 iunie 2020 a Curții Supreme de Justiție (f.d. 107-109 recto-verso).

Argumentele revizuirii, în esență, se rezumă la faptul că ulterior examinării prezentei cauze în ordine de recurs, Curtea Supremă de Justiție a emis în cauze similare soluții distincte.

Astfel, Vitalie Eremia, reprezentat de avocatul Sandu Grosu, a considerat că odată ce instanţa de recurs pe un caz similar a prezentat o poziție diferită de cea expusă anterior în prezenta speță referitor la aplicativitatea Legii nr. 982 din 11 mai 2000, într-un litigiu similar de acces la informație, se atestă existența premisei de declarare a revizuirii în partea devenirii cunoscute a unor circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost şi nu au putut fi cunoscute revizuentului, în temeiul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Revizuentul Vitalie Eremia, reprezentat de avocatul Sandu Grosu, a solicitat prin cererea de revizuire, în temeiul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, admiterea cererii de revizuire, casarea integrală a deciziei din 17 iunie 2020 a Curţii Supreme de Justiţie, admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 29 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei decizii noi prin care să fie respins apelul depus de Comisia Națională a Pieței Financiare și să fie menținută hotărârea din 19 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 09 noiembrie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatei Comisia Națională a Pieței Financiare, pentru notificare, copia cererii de revizuire depuse de Vitalie Eremia, reprezentat de avocatul Sandu Grosu, explicându-i dreptul de a depune referință asupra motivelor revizuirii (f.d. 112).

Deși, conform avizului de recepție a corespondenței DS8000334266AS, Comisia Națională a Pieței Financiare a recepționat copia cererii de revizuire la 13 noiembrie 2020, nu a făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință, prin care să-și expună opinia asupra motivelor formulate în cererea de revizuire (f.d. 114).

În debut, Colegiul învederează că, la 01 aprilie 2019, a intrat în vigoare Codul administrativ, care la articolul 258 alin. (3) stipulează că procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina

în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

La fel, este relevant că noul Cod administrativ nu reglementează instituția revizuirii actelor judecătorești de dispoziție, dar la articolul 195 prevede că procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

Respectiv, procedura revizuirii urmează a fi efectuată în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă.

Examinând admisibilitatea revizuirii, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curţii Supreme de Justiţie ajunge la concluzia că aceasta este inadmisibilă, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanţa emite încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În sensul art. 447 lit. a) din Codul de procedură civilă, sunt în drept să depună cerere de revizuire părţile şi alți participanți la proces.

În corespundere cu art. 56 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt în drept *inter alia* să atace actele judiciare şi să-şi exercite toate drepturile procedurale acordate de legislația procedurală civilă.

Din înțelesul art. 56 alin. (1) din Codul de procedură civilă rezultă fără echivoc că, dreptul de a ataca actele judiciare, inclusiv pe cale extraordinară este un drept speciale al participanților la proces.

Totodată, art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă stipulează că, în procesul civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Aderent, articolul 80 din Codul de procedură civilă statuează în alineatul (7) că împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat şi certificat de avocat.

Conform pct. 6 subpct. 2) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului şi modului de utilizare a mandatului avocatului şi al avocatului stagiar, formularul mandatului avocatului conține următoarele elemente obligatorii: pe verso împuternicirile avocatului.

Punctul 8 din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 consemnează că împuternicirile avocatului şi ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art. 81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 81 alin. (1) din Codul de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea şi de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acţiune, de a

majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acţiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acţiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărîrea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătoreşti, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulităţii, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Din sensul logico-semantic al normelor precitate se deduce că legiuitorul a instituit reguli imperative de reprezentare în procesul civil. Astfel, pentru a exercita careva drepturi procedurale în numele reprezentatului, avocatul trebuie să fie împuternicit nemijlocit cu acest drept, menționat expres, sub sancțiunea nulităţii, pe versoul mandatului avocațial sau în procura anexată la mandat. Or, reprezentarea judiciară este instituția prin care reprezentantul îndeplinește acte procedurale în numele şi în interesul reprezentatului, care este interesat în soarta unui proces civil în care este implicat.

În urma analizei materialelor cauzei, Colegiul atestă că, în condițiile speței, cererea de revizuire a fost semnată și depusă în numele revizuentului Vitalie Eremia de către reprezentantul acestuia, avocatul Sandu Grosu, în baza mandatului avocațial seria MA nr. 1329237 din 01 aprilie 2019 (f.d. 3, 107-109 recto-verso).

Astfel, verificând împuternicirile avocatului Sandu Grosu conform mandatului avocațial seria MA nr. 1329237 din 01 aprilie 2019, Colegiul atestă că în prezenta cauză acesta a fost împuternicit de reprezentantul Vitalie Eremia cu dreptul de a exercita în numele lui dreptul de a semna cererea şi de a o depune în judecată, de strămuta cauza la o judecată arbitrală, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acţiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acţiunii, de a o recunoaște, de a încheia tranzacții, de a-l reprezenta în proceduri de mediere, de a intenta acţiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească în ordine de apel și/sau recurs, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătoreşti în procedură de executare, de a ataca actele executorului judecătoresc, cu toate drepturile suplimentare prevăzute de Codul de procedură civilă.

În conjunctura ipotezelor relevate, Colegiul desprinde că avocatul Sandu Grosu a fost împuternicit de către Vitalie Eremia, prin mandatul avocațial seria MA nr. 1329237 din 01 aprilie 2019, să exercite în numele său dreptul de a ataca hotărârea judecătorească doar în ordine de apel și/sau recurs, dar nu și în ordine de revizuire.

Respectiv, la caz, avocatul Sandu Grosu a semnat și depus cererea de revizuire în numele și interesele lui Vitalie Eremia fără a avea împuterniciri în acest sens, or, prin prisma art. 81 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sub sancțiunea nulităţii, dreptul de a depune cerere de revizuire trebuie menționat expres pe versoul mandatului avocațial.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că avocatul Sandu Grosu a exercitat într-un mod defectuos dreptul procedural de a declanșa procedura de retractare a hotărârii judecătorești în numele și interesele lui Vitalie Eremia.

Drept consecință, avocatul Sandu Grosu nu poate fi acceptat ca reprezentant

al revizuentului Vitalie Eremia, iar cererea de revizuire depusă de acesta urmează să fie respinsă ca inadmisibilă

La capitolul dat este relevantă jurisprudența CtEDO, în care s-a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (Van Harn împotriva Germaniei, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Având în vedere că cererea de revizuire a fost depusă de o persoană neîmputernicită, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curţii Supreme de Justiţie conchide necesitatea de a o respinge ca fiind inadmisibilă.

Conform art. 195 și 230 din Codul administrativ și în conformitate cu art. 56 alin. (1), art. 75 alin. (1), 80 alin. (7), 81 alin. (1), 446, 447, 448 și 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Vitalie Eremia, reprezentat de avocatul Sandu Grosu, împotriva deciziei din 17 iunie 2020 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Vitalie Eremia împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la constatarea încălcării termenului legal de furnizare a informațiilor oficiale, obligarea furnizării informațiilor oficiale, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Preşedintele ședinței,
judecătorul Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii Nina Vascan

Victor Burduh

Nicolae Craiu

Maria Ghervas